

Om forfatterne

Karin Hansen, cand.mag., lektor i politisk teori ved Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning, Ålborg Universitetscenter. Har særligt beskæftiget sig med og skrevet artikler om den socialdemokratiske arbejderbevægelse, den danske/skandinaviske velfærdsstat og dens politisk institutionelle strukturer. Deltager i et kollektivt forskningsprogram om »Demokrati i udvikling. Politisk styring, deltagelse og selvforvaltning.«

Peter Nedergaard, lic.scient.pol., adjunkt i international økonomi ved Handelshøjskolen i København, ekstern lektorvikar ved Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet.

René Bugge Bertramsen, cand.scient.pol. 1990, exam.art i filosofi 1986, M.A. i politisk teori (University of Essex) 1989. Medforfatter til bogen *State, Economy and Society* (1991). Pt. introduktionsstipendiat ved Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet.

Carsten Jensen, cand.scient.adm. og stipendiat ved Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. Har blandt andet skrevet »Ny politik i Danmark?«, *GRUS*, nr. 29, 1989, (sammen med Jesper Holm) og er medredaktør af *Den offentlige sektors nye ansigt* (under udgivelse).

POLITICA

c/o Institut for Statskundskab
Universitetsparken, 8000 Århus C

23. årgang indeholder flg. temaer ud over anmeldelser og aktuelle enkeltartikler:

STRUKTUR OG AKTØR

Skal samfundsforhold forstås som resultat af deterministiske mekanismer eller som udtryk for menneskers bevidste handling? Dette klassiske spørgsmål har fået fornyet opmærksomhed i de seneste år. Temanummerets artikler redegør for, hvordan struktur/aktørmodstillingen behandles både i klassisk samfundsteori og hos aktuelle teoretikere. Som en case præsenteres en analyse af faldende partimedlemskab ud fra de to perspektiver. Samlet diskuterer temanummeret de vigtigste måder at anskue struktur/aktørmodstillingen på: at den udgør et uløseligt dilemma, hvor teoretikeren må vælge; at den repræsenterer komplementære indfaldsvinkler; og endelig at man kan forsøge at forsonse perspektiverne.

NYERE STATSTEORIER

Den politiske videnskabs centrale studieobjekt er staten, og derfor har teorier om staten traditionelt været fagets fundament. Dette fundament har længe været præget af konkurrence mellem flere teorier, og af at nye teorier er blevet formuleret i opposition til de etablerede. I dette temanummer belyses nogle aspekter af den nyeste udvikling på dette område gennem en række artikler om nyinstitutionalismen, om public choice og europæisk integration i 1980'erne, om neogramsciansk analyse af den danske stat gennem 1980'erne og om statens politik under de konservative regeringer i Storbritannien og Danmark.

FRA PLAN TIL MARKED — FRA DIKTATUR TIL DEMOKRATI

En lang række af de såkaldte socialistiske systemer er i øjeblikket inde i en revolutionær forandringsproces. På det økonomiske område forsøger man at indføre markedsøkonomier i stedet for de hidtidige statslige planlægnings- og forvaltningssystemer. Parallelt hermed forsøger man at opbygge demokratiske regimer på ruinerne af de faldede etpartisystemer. Det er denne tosidige, men også gensidigt forbundne transformationsproces, der er emnet for dette temanummer. Der fokuseres både på de teoretiske og empiriske aspekter af processen i et komparativt perspektiv: På barrierer og strategier i udviklingen frem mod en demokratisk markedsøkonomi, på de fremvoksende partisystemer, på forvandlingen af de civile samfund samt på betydningen af relationerne til omverdenen.

POLITISKE BESLUTNINGSPROCESSER

Beslutningsprocesser er helt centrale politiske fænomener, men sjældent studeret systematisk i dansk statskundskab. Nummeret vil præsentere de væsentligste teoretiske bidrag om beslutningsprocesser fra de sidste 40 år og vise, hvordan de kan anvendes i empiriske undersøgelser. De vidt forskellige perspektiver betoner blandt andet den rationelle kollektive almeninteresse, den individuelle, egoistiske forfølgning af egeninteressen, konflikt og forhandling med politiske studehandeler samt anarkistiske, tilfældige og opsplittede beslutningsprocesser. Teoriene vil blandt andet blive anvendt i artikler om økonomisk krisepolitik, kommunernes økonomiske politik og hvordan AIDS kom på den politiske dagsorden.

ABONNEMENTSPRISER FOR 23. ÅRGANG:

Studentrabonnement	kr. 190,00
Normalabonnement	kr. 240,00
Institutionsabonnement	kr. 325,00

POLITICA c/o Institut for Statskundskab
Universitetsparken, 8000 Århus C

POLITICA. *Tidsskrift for politisk videnskab* udkommer med 4 numre om året.
Dette nummer koster kr. 85,00.

Bestilling af abonnement eller enkeltnumre:
Indbetal beløbet på girokonto 5 04 51 93

Tidsskriftet POLITICA
c/o Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet
Universitetsparken
8000 Århus C

Herefter kommer tidsskriftet automatisk med posten.
Husk tydelig afsenderadresse på girokortet.
Ved adresseforandring: ret henvendelse til det lokale postkontor.

22. årgangs temanumre af POLITICA kan stadig fås:

SOVJETUNIONENS NYE UDENRIGSPOLITIK – 22. årg. nr. 1

Ny udenrigspolitisk tænkning i Sovjetunionen/»Den nye politiske tænkning« – et produkt af udenrigspolitiske eksperter/Sovjetunionens politik over for Østeuropa/Vesteuropæiske reaktioner på sovjetisk udenrigspolitik under Gorbatjov/American Perceptions of the Soviet Union as a Nuclear Adversary/Perceptioner og international politik/Videnskabelighedsteorier – marxistisk og ikke marxistisk set/Svar til Jørn Loftager/Anmeldelser/Abstracts.

DET CIVILE SAMFUND – 22. årg. nr. 2

Stat og civilsamfund – den sociale ordens politiske konstitution/Gramsci og neogramscianerne: Mod en teori om politikens primat/Klientelisme som en postpolitisk tendens?/Den politiske offentlighed mellem stat og civilsamfund/Moral,samfund og etik/Anmeldelser/Abstracts.

DANMARK OG INDVANDRERNE – 22. årg. nr. 3

Solidaritetsens former/Assimilation som et grundtræk i dansk indvandrerpolitik/Indvandrerne situation på det danske arbejdsmarked/Udlændingelovgivning i Danmark 1983-86/Magt og interesser/Marxisme, paradigmer og international politik/Anmeldelser/Abstracts.

OFFENTLIG UDGIFTSPOLITIK – 22. årg. nr. 4

Væksten i de offentlige udgifter: Gør politik en forskel?/Budgetreformer og udgiftsadfærd: Om embedsmænds og politikeres manipulationer og muligheden for at manipulere dem/Udgiftspolitikken i 1980'erne: Fra asymmetri til asymmetrisk tilpasning?/De offentlige udgifters fordelingsmæssige virkninger/LO's strukturdebat: Organisatorisk rationalisering eller karteltilpasning?/Anmeldelser/Abstracts/Register.